

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๕๒ / ๒๕๕๕

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องร้องเรียน

ผู้อุทธรณ์ : นายพีรวิชัย ปฐวินภากานต์

หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ตรวจการแผ่นดินขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องและผู้อุทธรณ์ร้องเรียนเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ไม่ดำเนินคดีกับนาย ต. (ไม่ทราบนามสกุล) ผู้ต้องหาในคดีอาญาที่ ๑๘๒/๒๕๕๒ ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินที่ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้ววินิจฉัยให้ยุติเรื่อง โดยผู้อุทธรณ์ขอข้อมูลข่าวสาร จำนวน ๔ รายการ ดังนี้

๑. หนังสือชี้แจงจากหน่วยงาน

๒. บันทึกของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินที่สรุปสาระสำคัญของเรื่องร้องเรียน และความเห็นของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินในการเสนอเรื่องให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาวินิจฉัย

๓. คำวินิจฉัยฉบับเต็ม (ถ้ามี)

๔. สำนวนเรื่องร้องเรียนพร้อมสรรพเอกสารทุกแผ่นที่ปรากฏในสำนวน

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินมีหนังสือ ส่วนที่ สุด ลับ ที่ ผผ ๐๙/๒๘ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงผู้อุทธรณ์ว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาคำขอของผู้อุทธรณ์แล้วไม่อนุญาตให้ผู้อุทธรณ์คัดถ่ายข้อมูลข่าวสารของราชการตามเรื่องร้องเรียนดังกล่าว เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะตามมาตรา ๑๕ (๒) (๓) (๔) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอุทธรณ์คำสั่งของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินที่มีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาคำอุทธรณ์ หนังสือชี้แจงของผู้อุทธรณ์ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคมฯ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้วปรากฏข้อเท็จจริงสรุปได้ความว่า ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ตรวจการแผ่นดินขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องและผู้อุทธรณ์ร้องเรียนเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ไม่ดำเนินคดีกับนาย ต. ผู้ต้องหาในคดีอาญาที่ ๑๘๒/๒๕๕๒ ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวแล้วและวินิจฉัยให้ยุติเรื่อง ผู้อุทธรณ์จึงขอข้อมูล จำนวน ๔ รายการ แต่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินที่มีให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คำวินิจฉัย ที่ สค ๕๒ / ๒๕๕๕

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ผู้แทนสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินชี้แจงเพิ่มเติมว่าข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ ไม่มี เนื่องจากเจ้าหน้าที่ได้ไปตรวจสอบในพื้นที่และขอสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องด้วยตนเอง ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ เป็นข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ คำวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดินได้จัดส่งให้ผู้อุทธรณ์แล้ว และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๔ เป็นเรื่องที่กำลังดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ซึ่งเอกสารประกอบสำนวนเรื่องร้องเรียนคือสำนวนคดีอาญาที่ ๑๘๒/๒๕๕๒ เป็นสำนวนคดีอาญาที่พนักงานอัยการจังหวัดกำแพงเพชรพิจารณาแล้วมีคำสั่งฟ้อง และได้ฟ้องผู้ต้องหา รวม ๒ คน ต่อศาลจังหวัดกำแพงเพชรที่ศาลจังหวัดกำแพงเพชรมีคำพิพากษาเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ตามคดีหมายเลขแดงที่ ๑๒๔๔/๒๕๕๓ ให้จำคุกจำเลยคนละ ๑ ปี คดีถึงที่สุดแล้ว ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๔ สำนักงานอัยการจังหวัดกำแพงเพชรเห็นวณาย ต. ร่วมกระทำผิดกับผู้ต้องหาทั้งสองด้วยจึงให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีกับนาย ต. ตามคดีอาญาที่ ๑๔๗/๒๕๕๔ ซึ่งเป็นสำนวนคดีอาญาที่ผู้ต้องหาหลบหนี พนักงานอัยการจึงสั่งการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ชี้แจงเพิ่มเติมว่าไม่เห็นด้วยกับผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงและมีความจำเป็นต้องหาพยานหลักฐานเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการขอความเป็นธรรม ส่วนบันทึกคำให้การของพยานทุกปากนั้นยินดีให้ลบชื่อ สกุล และที่อยู่ของพยานสำหรับบันทึกคำให้การของผู้อุทธรณ์ ตำรวจภูธรจังหวัดกำแพงเพชรแจ้งว่าสามารถเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ได้นั้น ผู้อุทธรณ์ยังไม่ได้รับ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ คือ หนังสือชี้แจงจากหน่วยงาน เมื่อสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งว่าไม่มี จึงไม่มีประเด็นต้องวินิจฉัยว่าเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้หรือไม่ ทั้งนี้ หากผู้อุทธรณ์ไม่เชื่อตามที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินชี้แจงผู้อุทธรณ์สามารถใช้สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อให้ตรวจสอบต่อไปได้ และข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๓ คือ คำวินิจฉัยฉบับเต็ม (ถ้ามี) เมื่อสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งว่าได้จัดส่งให้ผู้อุทธรณ์แล้ว กรณีจึงไม่มีประเด็นที่ต้องพิจารณา ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ คือ บันทึกของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินที่สรุปสาระสำคัญของเรื่องร้องเรียนและความเห็นของเจ้าหน้าที่ในการเสนอเรื่องให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณาวินิจฉัย เห็นว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลที่เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบได้จัดทำขึ้นตามอำนาจหน้าที่เพื่อเสนอข้อเท็จจริงและความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการในเรื่องที่ผู้อุทธรณ์ร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินให้ผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาสั่งการตามกฎหมาย ซึ่งเป็นการปฏิบัติราชการในกระบวนการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามปกติ เมื่อเรื่องดังกล่าวได้พิจารณาวินิจฉัยสั่งการเป็นที่ยุติแล้ว จึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่ตรวจสอบได้ ประกอบกับข้อมูลข่าวสารดังกล่าวกระทบสิทธิของผู้อุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์ควรได้ทราบเพื่อปกป้องสิทธิของผู้อุทธรณ์ให้ได้รับความเป็นธรรม ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ สำหรับข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๔ คือ สำนวนเรื่องร้องเรียนพร้อมสรรพเอกสารทุกแผ่น

คำวินิจฉัย ที่ สค ๕๒ / ๒๕๕๕

ที่ปรากฏในสำนวน เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการในกระบวนการสอบสวนหาข้อเท็จจริงของผู้ตรวจการแผ่นดิน เมื่อการพิจารณาในเรื่องดังกล่าวได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยจะเป็นการตรวจสอบความถูกต้องโปร่งใสในการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐซึ่งจะก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน ทั้งไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าการเปิดเผยจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงเป็นข้อมูลข่าวสารที่เปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ แม้ว่าในสำนวนการสอบสวนหาข้อเท็จจริงของผู้ตรวจการแผ่นดินจะมีสำนวนคดีอาญาที่ ๑๘๒/๒๕๕๒ ที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดและสำนวนคดีอาญาที่ ๑๔๗/๒๕๕๔ ที่พนักงานอัยการสั่งการสอบสวนรวมอยู่ด้วย เมื่อปรากฏว่าผู้อุทธรณ์ไม่ประสงค์จะทราบชื่อ สกุล และที่อยู่ของพยาน ข้อมูลในส่วนนี้และข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ปะปนอยู่ในข้อมูลดังกล่าว เช่นบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐและทะเบียนบ้านจึงให้ปกปิดไว้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายจึงวินิจฉัยให้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ และรายการที่ ๔ ตามที่ผู้อุทธรณ์ร้องขอพร้อมทั้งสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้แก่ผู้อุทธรณ์ เว้นแต่ชื่อ สกุล และที่อยู่ของพยาน และข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ปะปนอยู่ในข้อมูลดังกล่าว เช่นบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐและทะเบียนบ้านให้ปกปิดไว้

นายสมยศ เชื้อไทย

หัวหน้าคณะที่ ๓

ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์

กรรมการ

คำวินิจฉัย ที่ สค ๕๒ / ๒๕๕๕

นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์

กรรมการ

นายสุพจน์ ไพบูลย์

กรรมการ

นายวรเจตน์ ภาคีรัตน์

กรรมการ

นายอีกหาญ โตมรศักดิ์

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์